

NÁVAZNOST HORATIOVY TVORBY NA PŘEDCHOZÍ LITERÁRNÍ TRADICI

(Ševčík, Tomšů)

1. Carm. III, 30, 10-14

dicar, qua violens obstrepit Aufidus
et qua pauper aquae Daunus agrestium
regnavit populorum, ex humili potens
**princeps Aeolium carmen ad Italos
deduxisse modos.**

2. Ars 86-88

descriptas servare vices operumque colores
cur ego si nequeo ignoroque poeta salutor?
cur nescire pudens prave quam discere malo?

3. Carm. IV, 6, 29-36

spiritum Phoebus mihi, Phoebus artem
carminis nomenque dedit poetae.
virginum primae puerique claris
 patribus orti,
Deliae tutela deae fugacis
lyncas et cervos cohibentis arcu,
**Lesbium servate pedem mei que
 pollicis ictum.**

4. Epist. I, 19, 21-34

O imitatores, servum pecus, ut mihi saepe
bilem, saepe iocum vestri movere tumultus!
libera per vacuum posui vestigia princeps,
non aliena meo pressi pede, qui sibi fidet,
dux reget examen. Parios ego primus iambos
ostendi Latio, **numeros animosque secutus**
Archilochi, non res et agentia verba Lycamben.
ac ne me foliis ideo brevioribus ornes
quod timui mutare modos et carminis artem,
temperat Archilochi Musam pede mascula Sappho,
temperat Alcaeus, sed rebus et ordine dispar,
nec socerum quaerit quem versibus oblinat atris,
nec sponsae laqueum famoso carmine nectit.
hunc quoque, non alio dictum prius ore, Latinus
vulgavi fidicen. iuvat immemorata ferentem
ingenuis oculisque legi manibusque teneri.

5. Epist. II, 1, 63-75

Interdum vulgus rectum videt, est ubi peccat.
si veteres ita miratur laudatque poetas
ut nihil anteferat, nihil illis comparet, errat:
si quaedam nimis antique, si pleraque dure
dicere credit eos, ignave multa fatetur,
et sapit et me cum facit et Iove iudicat aequo.
Non equidem insector delenda ve carmina Livi
esse reor, memini quae plagosum mihi parvo
Orbiliun dictare; sed emendata videri
pulchraque et exactis minimum distantia miror,
inter quae verbum emicuit si forte decorum
si versus paulo concinnior unus et alter,
iniuste totum ducit venditque poema.

6. Carm. I, 6

**Scriberis Vario fortis et hostium
victor Maeonii carminis alite,
qua rem cumque ferox navibus aut equis
 miles te duce gesserit:
nos, Agrippa, neque haec dicere nec gravem
Pelidae stomachum cedere nescii
nec cursus duplicis per mare Ulixi
 nec saevam Pelopis domum**
conamur, tenues grandia, dum Pudor
imbellisque lyrae Musa potens vetat
laudes egregii Caesaris et tuas
 culpa deterere ingeni.
quis Martem tunica tectum adamantina
digne scripserit aut pulvere Troico
nigrum Merionen aut ope Palladis
 Tydiden superis parem?
**nos convivia, nos proelia virginum
sectis in iuvenes unguibus acrium
cantamus, vacui sive quid urimur,
 non praeter solitum leves.**

7. Sat. I, 5, 51-56

... Nunc mihi paucis
Sarmenti scurrae pugnam Messique Cicirri,
Musa, velim memores, et quo patre natus uterque
contulerit litis. Messi clarum genus Osci;
Sarmenti domina exstat. ab his maioribus orti
ad pugnam venire. ...

8. Sat I, 10, 31-35

atque ego cum Graecos facerem, natus mare citra,
versiculos, vetuit me tali voce Quirinus,
post mediam noctem visus, cum somnia vera:
'in silvam non ligna feras insanius ac si
magnas Graecorum malis implere catervas'.

9a. Carm. I, 37, 1-4

Nunc est bibendum, nunc pede libero
pulsanda tellus, nunc Saliaribus
ornare pulvinar deorum
tempus erat dapibus, sodales.

10a. I, 18, 1-2

Nullam, Vare, sacra vite prius severis arborem
circa mite solum Tiburis et moenia Catili.

11. Carm. IV, 2, 1-24

Pindarum quisquis studet aemulari,
Iulle, ceratis ope Daedalea
nititur pennis vitreo daturus
nomina ponto.
monte decurrens velut amnis, imbres
quem super notas aluere ripas,
fervet immensusque ruit profundo
Pindarus ore,
laurea donandus Apollinari,
seu per audacis nova dithyrambos
verba devolvit numerisque fertur
lege solutis,
seu deos reges ve canit, deorum
sanguinem, per quos cecidere iusta
morte Centauri, cecidit tremendae
flamma Chimaerae,
sive, quos Elea domum reducit
palma caelestis, pugilem ve equum ve
dicit et centum potiore signis
munere donat,
flebili sponsae iuvenem ve raptum
plorat et viris animumque mores que
aureos educit in astra nigro que
invidet Orco.

12. Epod. 6, 11-14

cave, cave: namque in malos asperrimus
parata tollo cornua,
qualis Lycambae spretus infido gener
aut acer hostis Bupallo.

9b. Alkaios, fragm. 332

νῦν χρῆ μεθύσθην καί τινα πᾶρ βίαν
πῶνην, ἐπεὶ δὴ κάτθανε Μύρσιλος, ...

10b. Alkaios, fragm. 342

μηδ' ἐν ἄλλο φυτεύσης πρότερον δένδριον ἀμπέλω

13. Sat, II, 1, 62-70

'Quid? **cum est Lucilius ausus**
primus in hunc operis componere carmina morem
detrudere et pellem, nitidus qua quisque per ora
cederet, introrsum turpis, num Laelius aut qui
duxit ab oppressa meritum Carthagine nomen
ingenio offensi aut laeso doluere Metello
famosis ve Lupo cooperto versibus? atqui
primores populi arripuit populumque tributim,
scilicet uni aequus Virtuti atque eius amicis.

14. Sat. I, 4, 1-13

Eupolis atque Cratinus Aristophanesque poetae
atque alii quorum comoedia prisca virorum est,
si quis erat dignus describi, quod malus ac fur,
quod moechus foret aut sicarius aut alioqui
famosus, multa cum libertate notabant.
hinc omnis pendet Lucilius, hosce secutus
mutatis tantum pedibus numeris que; facetus,
emunctae naris, durus componere versus.
nam fuit hoc vitiosus: in hora saepe ducentos,
ut magnum, versus dictabat stans pede in uno.
cum flueret lutulentus, erat quod tollere velles,
garrulus atque piger scribendi ferre laborem,
scribendi recte; nam ut multum, nil moror.

15. Sat. I, 10, 56-71

quid vetat et nosmet Lucili scripta legentis
quaerere, num illius, num rerum dura negarit
versiculos natura magis factos et euntis
mollius ac si quis pedibus quid claudere senis,
hoc tantum, contentus amet scripsisse ducentos
ante cibum versus, totidem cenatus, Etrusci
quale fuit Cassi rapido ferventius amni
ingenium, capsis quem fama est esse libris que
ambustum propriis? fuerit Lucilius, inquam,
comis et urbanus, fuerit limatior idem
quam rudis et Graecis intacti carminis auctor
quamque poetarum seniorum turba: sed ille,
si foret hoc nostrum fato delapsus in aevum,
detereret sibi multa, recideret omne quod ultra
perfectum traheretur, et in versu faciendo
saepe caput scaberet vivos et roderet unguis.

16. Carm. II, 7, 9-12

**te cum Philippos et celerem fugam
sensi relictam non bene parmula,**
cum fracta virtus et minaces
turpe solum tetigere mento.